

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L 1.750

Letna naročnina L 3.500

Letna inozemstvo L 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXV. - Štev. 43 (1275)

Gorica - četrtek, 1. novembra 1973 - Trst

Posamezna številka L 80

Četrto dejanje arabsko-judovske tragedije

Četrto dejanje arabsko-judovskega spopada se je zaključilo — vsaj začasno — s premirjem. Bitka se je prenesla na diplomatsko področje. Ker že ni Arabcem uspelo zmagati na bojnem polju, naj bi pa vsaj za zeleno mizo dobili nagrado za svoj zadnji vojaški podvig.

KDO JE »AGRESOR«?

Arabci so sami priznali, da so četrto arabsko-judovsko vojno sprožili oni. Toda napadalec ali z uradno besedo »agresor« so lahko samo Judje. Kot v srednjem veku, v carski Rusiji, za časa Hitlerja ali pod Brežnjevom v Sovjetski zvezi je krivec vsega zlega Jud. Da se lepše sliši, rečejo: sionizem. Arabec ne more biti napadalec, ker ima petrolej. Petrolej pa potrebuje današnja potrošniška družba, da se vsak dan bolj lahko zastruplja z izpušnimi plini.

Izrael je »agresor«, ker ta država po mnenju mnogih sploh nima pravice do obstoja. Del človeštva se je hoče znebiti kot mati, ki je otroka spočela, pa ji je plod nadležen in ga hoče odpraviti. Iz strahu, da ne bi petrolej več dotekal iz dežel Bližnjega vzhoda ali pa iz želje po dolarjih, ki jih libijski Gadafi ali kralj Fejsal iz Saudske Arabije delita nerazvitim afriškim državam, je večina članstva v Organizaciji združenih narodov proti Izraelu.

Arabce lahko v mnogočem primerjamo z Nemci. Kot so nekoč v imenu križa Nemci širili svojo oblast proti vzhodu ter uničevali slovanska plemena, tako so Arabci v preteklih stoletjih širili svojo oblast v Alahovem in Mohamedovem imenu.

Tudi zadnji spopad so proglasili za sveto vojno. Vojaška poročila v Kairu so med spopadom objavljali v imenu Alaha vse-mogočnega. V tem primeru je vera res postala opij za arabske narode. V njenem imenu se da opravičiti vse in dovoliti vse.

Arabci so do drugovercev, zlasti pa do Judov prav tako nestrpni kot je bil nemški nacizem do vseh narijskih ras. Zato jih ni sram reči tudi danes, da je njih cilj uničiti Izrael in vreči Jude v morje.

IZIGRANI PALESTINSKI BEGUNCI

Ta njihova zagrizenost je tako silna, da niso nikdar pristali na to, da bi se begunci iz Palestine, ki so jih prav arabske vlade naščuvale, naj zapustijo novoustanovljeno izraelsko državo, vključili v redno življenje sosednjih arabskih ljudstev, čeprav ne manjka ne prostora ne denarja.

Ne! Palestinski begunci so morali ostati po taboriščih, životartiti v skrajno skromnih pogojih in živeti od misli na maščevanje nad Judi, ki so se v Palestini naselili. Če bi bile arabske države leta 1948 sprejele razdelitev Palestine, ki jo je izglasovala OZN, ista organizacija, v kateri sedaj stalno iščejo oporo zoper Izrael, bi bilo prihranjenega ogromno gorja obema taborama, mir bi že zdavnaj vladal na Bližnjem vzhodu, meje držav bi bile ustaljene, palestinski begunci pa bi že zdavnaj nehali biti predmet propagande, izsiljevanja, hrana za topove in oklopnike. Tako pa so po krivdi Arabcev samih, ker jih nikjer niso hoteli sprejeti, ostali brezdomci do danes.

PRAVICA DO ZEMLJE PRADEDOV

Begunsko vprašanje pozna tudi Evropa. Spomnimo se samo dveh primerov: zahodne Poljske in Sudetov na Češkem! Za slovanske narode in trezne Nemce je sedaj zadeva dokončno urejena. V teku stoletij so Nemci Pomorjansko, Šlezijo in Sudete z mečem v roki Slovanom ukradli, Slovane pa deloma pobili, deloma germanizirali.

Ko so zadnje vojno izgubili, je prišel tudi dan obračuna. Vrniti so morali ozemlja, ki so si jih bili krivično prilastili. To je povzročilo reko nemških beguncev, ki so se zatekli v Zahodno Nemčijo. Večina,

zlasti mladi rod, se je v novo okolje že vživela. Samo peščica še sanja o tem, da bi se vrnila v izgubljene kraje in pregnala Poljake in Čehe.

Judje imajo do Palestine, domovine svojih pradedov, isto pravico kot jo imajo Poljaki in Čehi do osvobojenih krajev. Kdor zanika Judom to pravico, jo zanika tudi Poljakom in Čehom ter daje prav nemškim ali istrskim beguncem, ki zahtevajo, da se njih ozemlja vrnejo Nemčiji oz. Italiji.

Je res veliko protislovje, da se prav slovanske države: Rusija, Poljska, Češkoslovaška in Jugoslavija tako ženejo za palestinske begunce in za arabsko stvar, ko s tem slabijo svoj lasten položaj z ozirom na pridobljena ozemlja na zahodu. Niso mar na ta način tudi one »agresorje«, beseda, ki se toliko krat pojavlja v njih tisku?

Vzemimo, da se bodo Nemci toliko opomogli, da bodo začeli spet govoriti o svojih izgubljenih Palestini, o izgubljenih pokrajinah na Vzhodu in sprožili akcijo zoper slovanskega »agresorja«. Bo tedaj za Beograd in Prago in Varšavo in Moskvo še veljalo to, kar sedaj trdijo, da je »agresor« tisti, ki se vrne, čeprav po stoletjih, na svojo zemljo?

SODOBNO FARIZEJSTVO

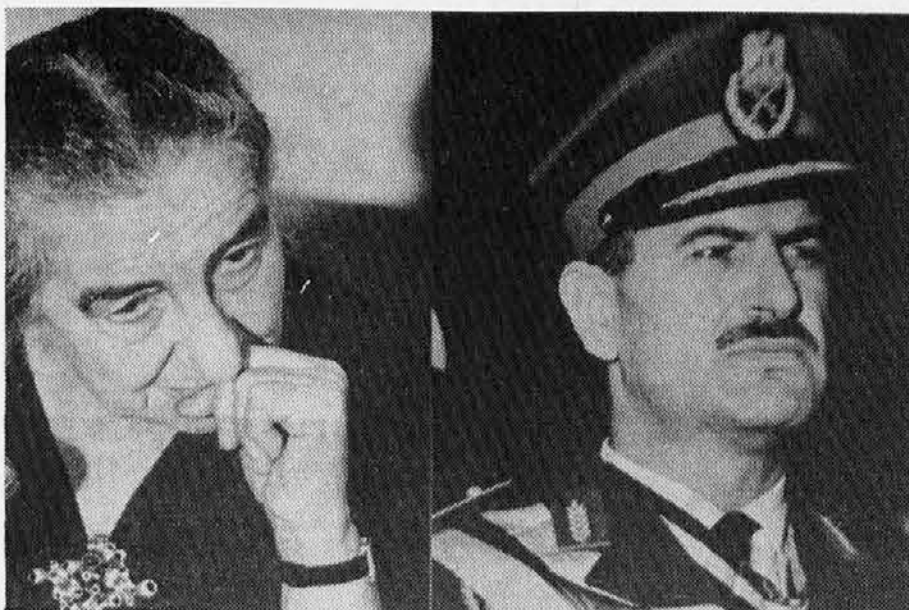
Neverjetno, koliko farizejstva je v mednarodni politiki, ko gre za gospodarske interese, v arabsko-izraelskem primeru za petrolej!

Če bi bili tudi 6. oktobra letos Izraelci prvi napadli, koliko vika in krika bi bilo na svetu. Ker so se pustili napasti, se odpovedali prednosti prvega udarca, so izgubili mnogo ljudi in materiala, predno so se od prvega udarca opomogli. Kljub temu pa so bili s strani tako imenovanih neuvrčenih držav in levičarskega bloka proglašeni za »agresorje«.

Recimo, da bi bili Izraelci napadli na največji mohamedanski praznik, kako veliko bi bilo ogorčenje v mednarodni javnosti, ki misli le na petrolej. Pa so napad izvedli Arabci na judovski praznik sprave in ni bilo slišati ene besede obsodbe.

In še eno je gotovo: če bi Arabci porazili Jude, bi jih kljub vsem mednarodnim in tudi sovjetskimi zagotovili, da ima Izrael pravico do obstoja, iztrebili brez usmiljenja in pomislekov. Ponovila bi se zgodba nacističnih taborišč, Auschwitza, Buchenvalda, Dachaua in še toliko drugih. A smo lahko gotovi: svet bi si zatisnil oči in ušesa, kajti Arabci imajo petrolej, kri naše civilizacije.

Zato imajo Judje prav, da ne zaupajo nikomur. Zgodovina je bila do njih kruta in usoda se je z njimi dostikrat grdo poigrala. Zato se Judje opirajo le nase, na svoje sile in svoje sposobnosti. Prav zato tudi uspevajo in se bodo obdržali.

Dva od državnikov, ki so zapleteni v izraelsko-arabski spopad: na levi izraelska ministrska predsednica Golda Meir, na desni predsednik Sirije general Asad

Mogočna manifestacija koroških Slovencev

Uporni duh slovenskih kmečkih puntarjev ter borbeni duh kralja Matjaža, ki spi pod goro Peco sta zadnje čase prešla v koroške Slovence, ki nočejo več biti državljani druge vrste in so trdno odločeni priporiti si pravice, ki jim pripadajo po božjih in človeških postavah.

VEDNO NOVA ZAPOSTAVLJANJA

K borbenosti jih silijo vedno nove krivice in zapostavljanja, ki jih doživljajo. Ena zadnjih krivic je bila prepoved informativne razstave o sodobnih problemih koroških Slovencev, ki jo je pripravil Klub slovenskih študentov in ki naj bi bila v celovski mestni hiši od 8. do 11. oktobra letos.

Razstava naj bi s pomočjo slik, grafikonov in raznih izjav na čim bolj zgorev način prikazala trenutni položaj koroških Slovencev in njih razvojne stopnje na narodnostnem, pravnem, šolskem in go-

spodarskem področju v okviru dvojezičnega ozemlja.

Solidarnostni komite, ki združuje že nad 25 slovenskih in nemških organizacij, je najel in tudi že plačal prostore v Mestni hiši v Celovcu. Pogodbo je tudi podpisal celovski župan Leopold Gugenberg, ki je obenem deželni poslanec Avstrijske ljudske stranke, katera naj bi bila krščansko usmerjena.

Pa je mož pod pritiskom nemških nestrpnosti v zadnjem hipu dovoljenje preklical. Najprej je dejal, da ni vedel, da je bil čas, ko naj bi bila razstava, že zaseden, nato pa je le priznal pred zastopniki solidarnostnega komiteja, da ni kazalo v dneh okrog 10. oktobra (obletnica koroškega plebiscita, op. ur.) prirejati slovenske razstave zaradi vladajočega vzdušja med celovskim občinstvom.

Na to ponovno zapostavljanje s strani avstrijske oblasti so koroški Slovenci odgovorili z dvema

množičnima manifestacijama. Prva je bila v Globasnici pod Peco 14. oktobra, druga pa 25. oktobra v Celovcu.

V GLOBASNICI

Spominske svečanosti kmečkih puntov pred 400 in 500 leti se je kljub slabemu vremenu in ob nepričakovani zavori bencina udeležilo 1.200 oseb. Slavnostna govornika sta bila prvi podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Reginald Vospersnik in predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Franci Zwitter.

Oba govornika sta poudarila, da sta tako zvezna vlada na Dunaju kakor deželna vlada v Celovcu po dogodkih lanske jeseni, ko so bili odstranjeni vsi dvojezični napisi, popolnoma kapitulirali pred nemškim nasiljem ulice. Lani so padale dvojezične table, letos pa že padajo bombe. Slovenec ni varen ne na cesti ne v gostilni. Celovci v vojašnicah prihaja do zapostavljanja slovenskih fantov. Sedaj so se oblasti spomnile še na štetje slovenske manjšine, ker vedo, da se premnog Slovenec iz strahu ne bo upal povedati, da je Slovenec.

Koroški Slovenci vso to krivično postopanje odklanjajo, saj so polnopravni avstrijski državljani, ki s svojimi davki in delom prispevajo k razvoju države. Prav zaradi tega odklanjajo preštevovanje, saj niso nobena živina na posestvu ter zahtevajo od države najprej osebno varnost pred divljanjem nemških nasilnežev, nato pa tudi zaščito slovenske narodnostne skupnosti na ozemlju, kjer živi. To pravico jim daje avstrijska državna pogodba.

V CELOVCU

Še bolj mogočna je bila manifestacija koroških Slovencev v četrtek 25. oktobra v Celovcu, na kateri je bilo prisotnih nad 3.000 oseb, med njimi tudi mnogi demokratični Korošci nemškega jezika.

Tako številna udeležba, ki jo je bilo zaradi vladajočega terorja nemških šovinistov težko pričakovati, je marsikoga presenetila. Manifestanti so se zbrali na Starem trgu, kjer sta jim v imenu solidarnostnega komiteja spregovorila v slovenščini dr. Matevž Grilec, v nemščini pa Gerhard Friedrich.

V mogočnem sprevedu je bilo videti transparente, ki so zahtevali izpolnitev 7. člena državne pogodbe, pozivali k solidarnosti s koroškimi Slovenci ter prijateljstvu me dobema narodoma in odklanjali ugotavljanje manjšine.

Spreved je potekel brez večjih motenj, čeprav so nekateri nemški fanatiki skušali motiti njegov potek z običajnimi psovkami. Koroški »Heimatsdienst« (Služba domovini) pa je že pred sprevedom izdal hujskaške letake, na katerih je bilo rečeno, da »bodo v Celovcu korakali partizani, ki so že leta 1948 hoteli odcepiti Južne Koroške od Avstrije in ki zahtevajo slovenizacijo Avstrije.«

Seveda s tem Heimatsdienst ni nič novega povedal, saj to ponavlja že leta in leta. Bolj važno je, da bi se — kot je dejal govornik Friedrich — že enkrat zganile demokratične sile Koroške ter zahtevale od zvezne vlade, da da koroškim Slovincem pravice, ki bi morale biti v demokratični državi samo po sebi umevne, v Avstriji pa so povrh še zapisane v državni pogodbi.

Noče biti več Jud

Predsednik avstrijske vlade dr. Bruno Kreisky, po rodu Jud, je nedavno dal izjavo, da se ne čuti več Juda, temveč Avstrijca. Kaj takega se dogaja pač samo v Avstriji, kjer Slovenec ne sme biti Slovenec, Hrvat ne Hrvat, Jud ne Jud, temveč edinole Avstrijec, z drugo besedo Nemec. Vsakdo bi se nasmehnil, če bi Kitajec s svojimi mežikajočimi očmi v Avstriji dejal, da se ne čuti več Kitajca, temveč Nemca. In vendar Avstrijci od vsakogar, ki ni Nemec, zahtevajo, da postane Nemec, ker drugače ne more biti dober Avstrijec. To naj bi veljalo posebej še za koroške Slovence. Odpadništvo od naroda je v Avstriji krepost, zvestoba materini besedi izdajstvo.

Kanceler Kreisky je kot Jud odkril, da v Avstriji ne smeš biti drugega kot Nemec. In če si Nemec, moraš biti protijudovski in protislovanski usmerjen. Kreisky je v tem oziru Avstrijcem že dal mnogo zadoščanja.

Komaj je njegova socialistična stranka zmagala leta 1970 na državnozborskih volitvah, je sprejel v svojo vlado štiri zagrizene naciste. Ostro je nastopil proti svojemu rojaku Simonu Wiesenthalu na Dunaju, ker še vedno raziskuje nacistične zločine in išče nacistične zločince. Ko so arabski teroristi postavili zahtevo, da je treba razpustiti judovsko zbirno taborišče v Schönau pri Dunaju, je takoj pristal na njih zahtevo, kajti ne gre, da bi bila Avstrija vpletena v arabsko-izraelski spor.

Tudi ko je šlo za odstranjevanje dvojezičnih tabel na Koroškem, je Kreisky po-

kazal čudovito razumevanje za nasilnež; policiji je ukazal, naj jih pusti pri miru, kajti ne gre, da bi zaradi tega prišlo do prelivanja krvi.

Sedaj razmišlja, da bi odredil štetje slovenske manjšine na Koroškem kot to zahtevajo nemški nestrpnosti. Slovence hoče prešteti kot živino, seveda z gorjačo v ozadju: »Kdor hoče biti Avstrijec, naj bo Nemec, ker drugače ni zanj mesta v Avstriji.«

Kreisky noče biti več Jud, čeprav bo ostal to do smrti. Toda kako naj koroški Slovenci od njega pričakujejo razumevanja in pravice, če se je lastnim rojakom odrekel? Nič ni bolj žalostnega kot narodno odpadništvo. »Srečna« Avstrija, ki ji kroji usodo tak odpadnik!

Priobombe jugoslovanskih škotof k novi ustavi

Kot znano, so jugoslovanski škofje poslali komisiji za ustavna vprašanja v Beogradu in slovenski komisiji za pripravo republiške ustave v Ljubljani svoje predloge, ki naj bi jih upoštevali pri pripravi nove ustave. Kakor je razvidno iz lista Družina, škofje še niso prejeli odgovora na te svoje predloge. Časopisje pa je začelo na široko razpravljati o teh predlogih in jih naravno zavrača.

Na območju Slovenije so prepovedali nabiranje prostovoljnih prispevkov za mednarodni sklad »Lačni otroci«.

Nadškofov govor jim ni bil všeč

V Braziliji slavijo 150-letnico državne samostojnosti. Tudi po posameznih zveznih državah Brazilije so bile slovesnosti, tako tudi v parlamentu v mestu Recife. Predsednik parlamenta je povabil na slavnost tudi nadškofa Helderja Câmara. Nadškof je parlamentarcem tudi govoril. V govoru je naslikal težke razmere, v katerih živijo ljudje, zlasti najnižji sloji. Brazilski osrednji vladi Câmara govor ni bil po volji in so predsednika parlamenta odstavili.

Nočejo jim podaljšati dovoljenja

Iz Mozambika bodo morali oditi tuji misijonarji, ker jim portugalske oblasti nočejo podaljšati dovoljenja za bivanje in delovanje v tej deželi, ki preživlja hude notranje težave, ker se bori za samostojnost. Tako se portugalske oblasti maščujejo nad misijonarji, ker so prinesli v javnost strahote vojaških pokolov.

Stanje slovenskih šol na Tržaškem

V treh prejšnjih člankih smo opisali stanje slovenskih šol na Goriškem. Da bo pregled popoln, podamo še številčne podatke in nakažemo najbolj pereče probleme slovenskih šol na Tržaškem.

Prva splošna ugotovitev je ta, da skupno število učencev in dijakov, ki obiskujejo slovenske šole vseh vrst in stopenj, iz leta v leto rahlo raste. Njihovo število v tekočem šolskem letu 1973-74 znaša skupno 3.883 (vključno vpisani v otroške vrste), to je 149 več kot v lanskem šolskem letu.

Podatki za posamezne šole so sledeči: otroški vrtec 800 (lani 776); osnovne šole 1.313 (lani 1.293); srednje šole 703 (lani 653); industrijska strokovna šola 44 (lani 36); učiteljske 79 (lani 55); trgovski tehnični zavod 200 (lani 192); znanstveni licej 175 (lani 163); klasična gimnazija 69 (lani 66).

Splošna slika torej kaže, da je število učencev in vseh vrstah šol v primerjavi z lanskim letom naraslo, kar pomeni, da imajo naši ljudje zaupanje vanje in da se vedno bolj zavedajo, da slovenski otrok spada v šolo z njegovim materinim učnim jezikom. To, kar se tiče števil kot takih, s katerimi smo v danih razmerah lahko zadovoljni. So pa drugi pereči problemi in težave, s katerimi se morajo ubadati naše šole.

PROBLEMI OSNOVNIH ŠOL

Ce je skupno število vpisanih v osnovne šole večje od lanskega leta, pa beležimo glede vpisa v prvi razred rahlo nazadovanje. Letos se je namreč v prvi razred osnovne šole vpisalo 255 otrok, to je 7 manj kot lani, kar je po splošnem mnenju treba v prvi vrsti pripisati upadanju rojstev po naših družinah.

Zaradi povečanja števila učencev v posameznih razredih je bilo osnovnim šolam dodeljenih 8 dodatnih učnih moči. Potrebni pa bi jih bilo še 14, da ne bi imeli posameznih razredov več kot 10 učencev.

V tem pogledu je zastavljanje posebno pereče pri Korošcih (Sv. Barbara) v miljski občini, kjer starši zahtevajo še eno učno moč, ker je tam več kot deset otrok. Zaradi tega so več dni tudi stavkali. Prav tako zahtevajo še eno učno moč starši s Katinare in iz Lonjerja.

Glede prostorov so težave nastale na Opčinah, kjer je obstajala nevarnost, da bi en razred preselili v zunanje prostore. Proti umikanju iz domače šole so se odločno izrekli openski starši ter dosegli, da bo tržaška občina eno večjo učilnico predelala v dve manjši. Tako se otrokom domačinov ne bo treba seliti iz svoje šole. Ob pravočasnem ukrepanju nadrejenih bi se takšne težave tehnične narave lahko rešile še pred pričetkom pouka.

Soli s celodnevni poukom sta na Tržaškem dve: Zgonik-Salez ter Ricmanje-Domjo. Na tej celodnevni pouk bil uveden z letošnjim šolskim letom, v Zgoniku pa že lani.

Miljska občina je predlagala, da bi celodnevni pouk vpeljali tudi za vse učence slovenskih šol na njenem območju. Uredili naj bi ga v Zavljah, kamor bi vse otroke prevažali. Namen je sam po sebi dober, a Slovenci imajo pomisleke, ker bi se v tem primeru ukinila šola pri Korošcih, ki je zaščiten po Londonskem sporazumu.

Za didaktičnega ravnatelja v okrožju Sv. Ivana v Trstu je bil imenovan učitelj Evgen Dobrila. Prej je na tem mestu bil g. Šinigoj, ki je odšel v pokoj.

PROBLEMI SREDNJIH ŠOL

Glavni problem nižjih in višjih srednjih šol je pomanjkanje ustreznih šolskih prostorov. Medtem ko so se srednje šole bolj ali manj prilagodile na povečano šolsko številčnost po uvedbi enotne srednje šole, pa pomanjkanje prostorov resno tare višje šolske zavode. Učiteljske potrebuje najmanj štiri nove učilnice, pomožne prostore za knjižnico in druge delovne sobe. Tehnično najhitreje izvedljiva rešitev bi bila zidava še enega nadstropja nad sedanjim. S tem bi se razbremenila tudi srednja šola, ki je v istem poslopju.

Na klasičnem in realnem liceju je sedaj 14 razredov, ki se stiskajo po vseh mogućih prostorih in sobah od kleti do arhiva. Začasna rešitev bi bila namestitev nekaterih razredov v bližnjem zavodu šolskih sester.

Problem zase je industrijska strokovna šola, ki gostuje deloma v prostorih srednje šole pri Sv. Jakobu, deloma pa se poslužuje delavnice italijanske šole »Carli«. Letos se je v prvi razred te šole vpisalo 19 učencev, v vseh treh razredih pa jih je 44. Da se ta šola doslej še ni tako razvila kot bi želeli, je pripisati tudi dejstvu, da

ima samo po eno smer za fante oziroma dekleta. Ustanovitev novih ustreznih tečajev bi gotovo pritegnila še druge učence. O tem bo treba vsekakor še dobro razmisliti.

Z letošnjim šolskim letom so posebno višje srednje šole doživele več sprememb glede učnih moči. Profesorji, ki so dosegli stalnost, so odšli na nova dodeljena mesta. Zaradi tega in pa zaradi večjega števila razredov (tudi na obveznih srednjih šolah) je nastala potreba po novih učnih močeh. Ker pa je znano, da z ekonomskega vidika profesorji poklic ni vabljiv, je čutili resno pomanjkanje usposobljenih kadrov posebno za stolice leposlovnih predmetov z vključeno slovenščino. Zaradi tega je šolsko skrbništvo letos namestilo večje število univerzitetnih študentov. Tega višje šolske oblasti, ki urejajo

nastavljanje učnih moči na slovenskih šolah, zdaleč niso predvidevale. Prej kot skrbi za ustrezne učne kadre so se neelastično oklepali paragrafov, tako da so se nekateri že usposobljeni in tudi v praksi izkušeni šolniki morali preusmeriti. Strojene napake se sedaj maščujejo.

Glede personalnih sprememb na ravnateljskih mestih naj omenimo, da je po smrti inž. Viktorja Sosiča bila imenovana za ravnatelj srednje šole na Opčinah prof. Kazimira Paulin.

To bi bil v glavnih obrisih pregled stanja na slovenskih osnovnih in srednjih šolah na Tržaškem. Naj ob zaključku izrazimo željo in upanje, da se bodo do začetka prihodnjega šolskega leta rešili vsaj najbolj pereči problemi, ki tarejo naše šole.

Nov Turnškov roman „Med koroškimi brati“

Mohorjeva tiskarna in Celovcu je dotiskala novo slovstveno delo, roman pisatelja dr. Metoda Turnška »Med koroškimi brati«. Pisatelj, ki že osemnajsto leto živi na Koroškem, na Rebrci, je dokumentarno gradivo za ta svoj obsejni roman, ki ga je pripravil več let, skrbno zbral med koroškim ljudstvom.

Dr. Turnšek je začel leposlovno delovati v času, ko je bil v Trstu profesor za slovenščino in zgodovino. Tu je napisal dve drami in izdal dve pripovedni deli, novelo »Z rodne zemlje« ter roman »In hrumela je Drava«.

V Trstu se je dr. Turnšek srečaval z uglednimi slovenskimi književniki in kritiki, med njimi s prof. Radom Lenčkom. Ko se je dr. Turnšek leta 1956 preselil na Koroško, je nadaljeval z razvijanjem svoje literarne poti, ostal pa še vedno v stiku s slovenskimi primorskimi književniki in kritiki, kakor tudi s prof. Lenčkom v Sev. Ameriki. Le-ta ga je še naprej spodbujal h književnemu ustvarjanju in mu dajal razne nasvete. Tako mu je leta 1962 pisal iz Cambridgea:

Najlepša vam hvala za pismo, ki ga še in še prebiram, saj mi toliko pove o vas in vaši neumorni aktivnosti. Občudujem vas za vso življenjsko. Predvsem me zanimajo vaši literarni načrti. Velikokrat v mislih spremljam vaše delo in si želim, da bi čimprej prišli na dan z dobro prozo. Drama vas vse preveč veže. Zdi se mi, da se morate vrniti v prozo nazaj. Nikar ne segajte preko okvira, ki vas ujema v koroški svet! Ostanite zvesti slovenskemu kmetu tam! Vi si morate predvsem pridobiti publiko. Zato zrevolucionirajte svoje zamisli v duhu, ki ustreza današnjemu času! Postavite svoje ljudi, dasi so preprosti kmetje in delavci, pred take življenjske odločitve, da bo v njih zavrelo kot v Kafkinih, Camusovih ali Sartrovih junakih! Razbijajte opisovanje, dejanje samo naj govori namesto avtorja! Hemingway vas uči, kako je treba pisati dialog. Spomnjam se na najine dolge razgovore o literaturi še v Trstu. Kot takrat tudi danes verujem v vas in bi vas hotel videti tiskanega kot velikega pisatelja...

Pisatelj Turnšek si je nasvet prof. Lenčka glede literarnega ustvarjanja vzel k srcu. Sedaj je izšlo njegovo veliko slov-

stveno delo, koroški medvojni roman v dveh knjigah. Prvi bralci, zlasti tisti, ki so v romanu junaki, to novo slovstveno stvaritev s slastjo uživajo. Tudi za ta roman, kot za roman »In hrumela je Drava«, velja, da je v povesti vse koroško ljudstvo junak.

Medvojni roman »Med koroškimi brati«, ki ima dva dela in obsega 326 strani, je ena izmed štirih knjig, ki sestavljajo letošnji knjižni dar Celovške Mohorjeve družbe. Nekaj teh zbirk je na voljo tudi na upravi našega lista. Cena je 4.000 lir. Prof. dr. Martin Jevnikar je v zadnji, deveti številki »Mladike« Turnškov roman »Med koroškimi brati« zelo topla ocenil. Tudi po našem mnenju je knjiga vredna branja.

— ar.

Iz Slovenije

Kulturno srečanje pevskih zborov »Alpe-Jadran« v Ljubljani

Zadnjo soboto 27. oktobra so se v okviru kulturnih prireditev »Alpe-Jadran« v Ljubljani srečali najbolj reprezentativni pevski zbori treh dežel: Furlanije-Juljske Benečije, Koroške in Slovenije. V dvorani Slovenske filharmonije je bil koncert šestih pevskih zborov, ki so s svojim nastopom prikazali bogato pevsko kulturo in visoko izvajalsko raven.

Mešani zbor »Jacobus Gallus« iz Celovca je pod vodstvom dirigenta Jožka Kovačiča odpel Gallusovi skladbi »Resonet in laudibus« ter »Diffusa est gratia«, nato pa še Ciganovo »Zdaj je pomlad« in Kernjakovo »Rož«. Avstrijski mešani pevski zbor »Singkreis Porcia« iz Spittala ob Dravi, ki ga je vodil Helmut Drewea, je najprej odpel dve Gallusovi deli, »Ecce quomodo« ter »Heros pugnate«, nato še Henryja Purcella »Nunc dimittis« ter Monteverdijev madrigal »Baci soavi e cari«. Iz Trsta je nastopil italijanski moški zbor »Antonio Illersberg«, ki ga vodi Mario Strudhoff, in je zapel spet dve Gallusovi skladbi (»Confirma hoc Deus« ter »O bone Deus«), nato še skladatelja Corone »La caccia« ter Kodalyjevo pesem »Angeli e pastori«.

Slovensko manjšino v Italiji sta predstavljala dva zbora. Mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice je pod vodstvom Stanka Jeričija zapel Tomčevo »Jutranjo« na staro pesem iz Trubarjeve pesmarice, nato Aleksandra Vodopivca »Pesem« in še dve narodni prireditvi, »Kaj pa ti fantič« (M. Filej) ter »Dekle na vrtu« (B. Šček).

Moški zbor »Vasilij Mirk« s Proseka-Kontovela je pod vodstvom Ignacija Ote odpel Maroltovo »Ljubi konja jaše«, Tomčevo »Teče mi vodica«, Kernjakovo »Juhe, pojdam u Škufč« ter Vrabčovo »Bratci veseli«. Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane je pod vodstvom Marka Muniha zapel Svarovo »Moj očka so mi rekli«. Ob koncu pa so združeni mešani zbori pod Munihovo taktirko odpeli Gallusovo skladbo »Musica«.

Prireditve v dvorani Slovenske filharmonije se je udeležilo prav številno občinstvo, čeprav ni bilo za to manifestacije v Ljubljani kake večje javne propagande. Med udeleženci smo zabeležili tudi več priznanih slovenskih glasbenikov.

Prireditve je organizirala ZKPO Slovenije, ki je po koncertu vse nastopajoče povabila na večerjo v restavracijo »Triglav«, kjer se je še bolj razvilo prijateljsko vzdušje med pevci treh obmejnih dežel.

Mednarodne čete ob Sueškem prekopu

foto ABGA

Dva, ki ju je spet povežalo skupno sovraštvo do Izraela, čeprav sta še nedavno bila nasprotnika: na levi jordanjski kralj Hussein, na desni egiptovski predsednik El Sadat

Danes je že jasno, zakaj je Egipt s tako naglico in pripravljenostjo sprejel premirje, ki ga je 21. oktobra ukazal Varnostni svet Organizacije združenih narodov. Egipt je bil pred vojaškim polomom, ki bi bil še hujši kot je bil oni leta 1967 v šestdnevni vojni.

Potem ko so Izraelci pognali sirske čete še preko črte premirja iz leta 1967 in zlomili udarno moč sirske armade, so glavino svojih čet usmerili k Sueškemu prekopu. Z vojno zvijačo (uporabili so zaplenjene sovjetske tanke in v egiptovski uniforme oblačene vojake) so uspeli prekorati prekop ter prišli Egiptčanom za hrbet. Njihov obkroževalni manever je dobil obliko klešč in tretji egiptovski armadi na vzhodnem bregu prekopa je grozila nevarnost popolne obkolitve, mesto Suez ob izhodu prekopa v Rdeče morje pa je bilo na tem, da pade Izraelcem v roke.

Sedaj razumemo, zakaj so Sovjeti s tako naglico poklicali severnoameriškega zunanjega ministra Kissingerja v Moskvo. Poraz Egiptčanov bi bil posredno tudi njihov poraz, saj so prav oni bili glavni dobavitelji orožja. Soglasje o prekinitvi ognja je ublažilo egiptovski poraz, čeprav Sovjeti po značnem mostu še vedno pošiljajo orožje v Egipt. Ta most gre od Madžarske preko Slovenije na Jadran in ga je tudi iz Gorice moč videti, saj puščajo letala na nebu dolge črte za seboj.

Drugo vprašanje pa je, koliko je Jugoslavija kljub Titovemu opevanju še neuvrščena država, če Sovjetom dovoljuje prelet preko svojega ozemlja. Vedno bolj jasno postaja, da se Jugoslavija nevdružno vključuje v sovjetsko interesno območje in da tudi Tito tega ne more več preprečiti.

Vendar pa je prineslo sklenjeno premirje namesto popuščanja novo napetost. Egiptovski predsednik Sadat je povabil Sovjetsko zvezo in ZDA, naj pošljeta svoje čete na črto premirja. Medtem ko so ZDA ta predlog odklonile — enkrat sovjetske čete na Bližnjem vzhodu, kdo jih še spravi proč! —, je sovjetska vlada odgovorila, da bo svoje čete poslala, četudi tega ZDA ne bodo storile.

Nixon je na to izjavo odgovoril z ukazom, naj bodo vse ameriške čete v stanju pripravljenosti. Nastala je nevarnost neposrednega soočenja med dvema največjima silama sveta. Moskva je doumela, da je šla predaleč in se je odpovedala pošiljanju svojih čet na občutljivo področje premirja.

Nato je Varnostni svet sprejel resolucijo, naj OZN pošlje na Bližnji vzhod čete, ki so na Cipru, ne sme pa biti med njimi

vojakov držav, ki so stalne članice Varnostnega sveta: ZDA, Sovjetske zveze, Vel. Britanije, Francije in komunistične Kitajske.

Mirovne sile so v teh dneh že prispele v Egipt in se začele nameščati po črti premirja. Tako Egiptčani kot Izraelci jih v njih gibanju ne ovirajo ter obstaja upanje, da bo premirje že v nekaj dneh postalo učinkovito.

Kdo je Stane Dolanc?

Ime Staneta Dolanca je v Jugoslaviji zadnje čase dostikrat v ospredju. Uradno je tajnik izvršnega odbora Zveze komunistov Jugoslavije, izvrševalec Titovih navodil in ukazov. Nekateri menijo, da bo po Titovem odhodu on postal močni mož partije, kar pa je malo verjetno, saj ni nobena izrazita osebnost, pa še Slovenec povrh.

Podatki o njegovi življenjski poti so bolj pičli. Rodil se je 16. novembra 1925 v Hrastrniku. Devetnajstleten se je pridružil leta 1944 partizanom in bil kmalu nato sprejet v partijo. Skozi 15 let je bil v vojni obveščevalni službi (VOS) in nato v UDB-i, ki jo je tedaj vodil sedanji član predsedstva Mitja Ribičič. Nato je postal ravnatelj šole za politične vede v Ljubljani, dokler ni bil kot zastopnik Slovenije izbran v izvršni odbor Zveze komunistov Jugoslavije.

Dolanc naj bi pripadal Kardeljevi skupini. V Ljubljani o njem nimajo posebno dobrega mnenja, smatrajo ga za partijskega aparatčika brez posebne brihtnosti in razgledanosti, kar potrjujejo tudi njegovi nastopi v javnosti in njegovi govori. Res je pa tudi, da je o Dolancu težko soditi, dokler je le tolmač Titovih pogledov.

Njegove nazore, načrte in sposobnosti se bo dalo presoditi šele, ko bo sam lahko resnično odločil in vodil partijo. Toda dvomimo, da mu bo kdaj to dano. Srbi in Hrvati bodo po Titovi smrti sami skušali vzeti vajeti v roke; Dolanc bo bržkone dobil le ostanke.

Katoliška univerza na Filipinih

V Manili na Filipinih je velika katoliška univerza, ki se imenuje po sv. Tomažu. Deluje že 362 let. Ima 15 fakultet in jo obiskuje 33.000 študentov. Vsako leto morajo odkloniti 10.000 prosilcev, ker na univerzi ni prostora. Vodijo jo dominikanci.

Kamenčki

Ali nam je Slovenska skupnost še potrebna?

Povod za ta članek je dalo več okoliščin. Ena teh je razmišljanje, ki ga je občinski odbornik v Nabrežini Antek Terčon objavil v Novem listu dne 13. septembra letos in v katerem med drugim pravi: »...obenem pa opažamo, da se prav zadnje leto skuša neke načrtno shirati, če že ne dokončno uničiti prav Slovensko skupnost. Našim vplivnim članom se posredno ali neposredno ponuja izkaznica Krščanske demokracije, obljublja se jim dobre službe, istočasno pa se skuša dokazati brezpomembnost samostojnega političnega nastopanja, češ da bosta "demokratska" stranka relativne večine in levi center "postopno" rešila še vsa odprta vprašanja, ki se tičejo naše slovenske skupnosti.«

Doslej nisem še zasledil v nobenem časopisu, da bi kdo skušal izpodbijati gornje trditve. Glede na to in pa na dejstvo, da le-te prihajajo od slovenskega izvolje-

nega predstavnika, smo upravičeni verjeti, da gre za resen in načrten poskus, izpodbijati idejne in organizacijske temelje samostojne politične organizacije Slovencev. V prid takšnemu sklepanju govori tudi izjava bivšega tajnika KD v Trstu Coloniya na strankinem kongresu aprila letos, da je že dozorel čas, da se katoliški in demokratični Slovenci vključijo v Krščansko demokracijo. Tako poroča »Il Meridiano di Trieste« z dne 23. septembra letos.

Ne verjamemo, da se bodo takšni načrti uresničili, ker so slovenski volivci in njihovi izvoljeni predstavniki trdno odločeni ohraniti svojo samostojnost v okviru naše krovne politične organizacije Slovenske skupnosti, katere vodstvo prav gotovo razmišlja, kako na najbolj učinkovit način odgovoriti na omenjene poskuse za njen grobokop. To je zaenkrat samo osebno mnenje podpisane, kajti za merodajno besedo v tem vprašanju so drugi pristojni.

Spectator

Slovenci po svetu

† p. Bernard Ambrožič

Iz Avstralije je prišla žalostna vest, da je po daljšem bolehanju umrl 23. oktobra p. Bernard Ambrožič, star 82 let. Doma iz Polhovga gradca pri Ljubljani je stopil v frančiškanski red. Prvo obdobje svojega redovnega življenja je preživel v Sloveniji, nakar so ga predstojniki poslali v Sev. Ameriko. Tu je takoj po zadnji svetovni vojni mnogo pripomogel, da se slovenski protikomunistični begunci mogli naseliti v ZDA.

Zadnje obdobje svojega življenja je preživel kot slovenski izseljenski duhovnik v Avstraliji. Uspešno je med tamkajšnjimi izseljenci organiziral dušno pastirstvo ter začel z izdajanjem mesečnika »Misli - božje in človeške«, ki ga je dvignil na izredno višino. P. Ambrožič je bil namreč zelo dober pisatelj in je znal duhovito kramljati.

Setev, ki jo je povsod, kjer je bil, zasejal, gre zdaj v klasje, on pa je mogel stopiti pred Boga poln dobrih del. Naj mu bo Vsemogočni obilen plačnik.

Iz zgodovine goriških pokopališč (Po L. Furlani)

Prvi podatki o goriškem pokopališču so iz leta 1325. Obstajalo je blizu cerkve sv. Antona (sedaj piazza S. Antonio). Zdi se pa, da je pokopališče bilo že prej tam, kjer je danes piazza Cavour, med stolno cerkvijo in kvesturo. Oltar cerkve (ki stoji še danes v gotskem slogu) je imel prvotno zunanji zid, ki je slonel na severnem robu pokopališča.

Od leta 1351 do konca leta 1600 je bilo pokopališče ob cerkvi sv. Ivana, tik ob ulici S. Giovanni. Od leta 1682 je služilo temu namenu zemljišče na pobočju goriškega gradu, imenovano »braidia Vaccano«. To zemljišče so dobili goriški grofje v dar od avstrijskega cesarja Leopolda I. Z odlokom z dne 21. decembra 1662 pa je to zemljišče prejel škof Piban Francesco Mas-similiano de Vaccano, kasneje od leta 1663 do 1672 tržaški škof. To pokopališče je bilo v rabi od leta 1682 do 1760.

Od tega leta do 1800 pa je služilo kot pokopališče zemljišče, imenovano »braidia Grusovine«, ki se je nahajalo pod Kostanjevico (danes via Cappella).

Staro pokopališče, današnji »Parco della Rimembranza« je bilo posvečeno 1. novembra 1823 in je bilo v rabi do 31. avgusta 1880, to je skoraj 57 let. Ker se je mesto vedno bolj širilo proti jugu, so pokopališče zopet preselili, to pot na sever mesta, na kraj, kjer stoji danes Nova Gorica.

Ta kraj pod Kromberkom je ilovnat in poln vlage. Trupla se niso niti po 15 letih in še več popolnoma razkrojila. Jame so bile večkrat zalite z vodo. Za časa prve svetovne vojne je tod potekala prva italijanska bojna črta. To je vzbujalo večne probleme. Povrh so od junija 1915 dovažali na to pokopališče mrtve vojaške truple (italijanskih in avstrijskih). Večina je bila prebodena z bajoneti, ko so vojaki naskakovali nasprotnika.

Od junija 1915 do avgusta 1916 so pripeljali sem več kot 3.000 mrtvih vojakov. Od 1. septembra 1880 do 8. avgusta 1916 je bilo tu pokopanih 27.487 civilnih oseb. Pokopavalo pa se je na tem pokopališču vse do 15. julija 1918.

Današnje pokopališče, ki je na Tržaški cesti, je bilo zemljiška last veleposestnika Doljaka. Še danes sta tam blizu ob cesti v Vrtojbo hiša in gospodarsko poslopje. Prvotna površina zemljišča je znašala 72.000 kv. m.

G. Furlani je vršil upravniško službo na pokopališču od leta 1904 do 1910, nato do 8. avgusta 1916. Stanoval je tik ob pokopališču. Po zlomu fronte pri Kobaridu je zbežal v Firence. Leta 1919 ga je tedanji goriški župan Bombi zopet postavil za upravnika, kjer je ostal do leta 1940. Nasledil ga je sin do leta 1948. G. Furlani je umrl leta 1965 v starosti 90 let. Njemu so tudi dali nalogo, da izbere primeren kraj za novo pokopališče.

Imajo procesije še svoj smisel?

V zadnjem času sem se udeležila dveh procesij: marijanske na Opčinah in rožnovenske v Barkovljah. Na obeh me je razočarala, da ne rečem razjezila »pobožnost« udeležencev teh verskih manifestacij. Pred menoj, zadaj in ob strani bolj ali manj glasno razgovarjanje o vsakodnevnih stvareh in celo opravljanje. Naj še povem, da nisem bila na repu procesije, ampak le nekaj metrov za duhovniki, ki so sicer glasno molili in peli, a jih je bilo le malo slišati zaradi ropota avtomobilov.

Tako so bile nujno tudi moje misli raztresene in sem začela premišljevat, zakaj hodijo ljudje še na procesije. Verjamem, da so tudi taki, ki prihajajo iz pobožnosti, a mislim, da jih precejšnja večina pride le iz tradicije, ker vidijo lepe noše, parado skavtov, slišijo godbo in podobno. V duhovnem oziru se s procesije ne vrnejo nič bogatejši: procesije so torej zanje brez koristi.

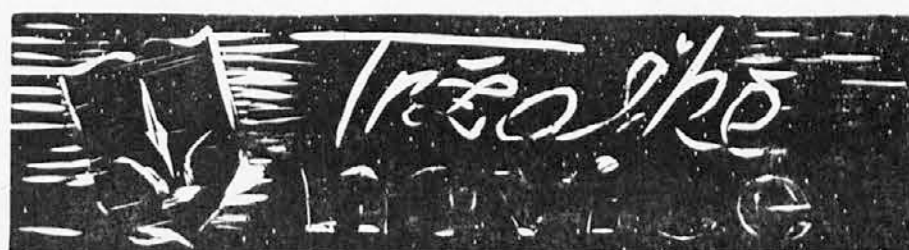
V želji, da bi o vprašanju procesij razpravljali v vašem listu, vas lepo pozdravljam.

Udeleženka

Pripombe udeleženke iz Trsta so upravičene. Pri procesijah se premalo potrudimo za zbranost. Nismo pa mnenja, da so se procesije popolnoma prežvele.

Ljudje smo družabna bitja. Radi se zbiramo skupaj, posebno enako misleči. Pomislimo le na številna zborovanja in manifestacije! Na procesijah pridejo skupaj verni ljudje, ki želijo tudi javno pokazati svoje versko prepričanje — seveda ni to edini način izpovedovanja vernosti — ter želijo skupno počastiti Boga ali Marijo in prositi za razne milosti.

Zato sem mnenja: kjer procesije soraz-

Praznik orgelske glasbe v Ricmanjih

Zares praznično je izzvenel nedeljski orgelski koncert prof. Huberta Berganta, ki je sledil blagoslovitvi obnovljenih cerkvenih orgel v Ricmanjih, najstarejših v tržaški škofiji. Umetnik, ki je profesor

na Glasbeni akademiji v Ljubljani, je številne poslušalce, domačine in goste iz mesta ter okolice s svojo mojstrsko roko popeljal v čudoviti svet orgelskih mojstrov 17. in 18. stoletja.

V presledkih sta se oglasila oba domača cerkvena zbora, mladinski in ženski, pod vodstvom Marte Komar. Na koncu nas je še navdušil svetoivanski cerkveni zbor vod vodstvom Nade Žerjal-Zaghet z izbranim programom cerkvenih pesmi.

Posrečen okvir redke slovesnosti je tvorila že sama mogočna baročna cerkev sv. Jožefa, kateri se prav lepo podaja obnovljene orgle. Razšli smo se ob veseli korajšnici, hvaležni župnijski skupnosti v Ricmanjih za nenavadno umetniško doživetje. Izčrpno poročilo bomo objavili v eni prihodnjih števil.

Ladijski promet v tržaškem pristanišču

Ob koncu letošnjega julija je tržaško pristanišče razpolagalo s 93 rednimi ladijskimi progami. Glede na zastavo, pod katero plujejo ladje, ki prihajajo v tržaško pristanišče, so bile najmočnejše zastopane tuje družbe in sicer so le-te imele kar 52 od omenjenih prog. Izmed preostalih 41 jih 26 spada v okrilje štirih družb PIN, to so Tržaški Lloyd, Italia, Adriatica in Tirrenia ter ostalih družb, ki uživajo državno podporo, 15 prog pa imajo zasebne družbe. Po podatkih avtonomne pristaniške ustanove je blagovni promet od januarja do julija letos dosegel več kot 22 milijonov ton, s prirastkom, ki znaša okoli 7 % v primerjavi z istim obdobjem lani. Prirastek so zabeležili predvsem na rudah, rudninskih oljih, žitaricah in semenih za olje.

Slovenska župnija na Dunaju

Dunajski nadškof kardinal dr. Franc König je s posebnim dekretom, ki nosi datum 14. maja 1973, uradno ustanovil prvo slovensko župnijo na Dunaju. Računa se, da živi na področju avstrijske prestolnice kakih 2.000 Slovencev.

Dunaj je bil skozi stoletja za slovenski narod pomemben kraj, saj se je v njem krojila slovenska usoda. Na dunajski univerzi se je oblikovala skoro vsa zgodnja slovenska inteligenca. Tudi danes je Dunaj pomembno mesto, saj leži na meji dveh svetov. Lastna župnija bo dala Slovincem na Dunaju možnost, da se bo njih glas bolj slišal, obenem pa bo nova farna skupnost skušala zadostiti ne le verskim, temveč tudi kulturnim in socialnim potrebam dunajskih Slovencev.

Za prvega župnika nove slovenske župnije na Dunaju je bil imenovan duhovnik ljubljanske škofije Alojzij Sterl, ki pa je že nad 20 let živel in deloval v ZDA. Po rodu je iz Starega trga pri Ložu na Notranjskem, letos je spopolnil 60 let življenja, v ZDA je živel od leta 1949. Največ časa je prebil na avstrijsko-nemški fari sv. Jožefa v New Yorku.

Novo službeno mesto je g. Sterl nastopil 14. junija. Že razmišlja o tem, kako z velikopotezno akcijo zgraditi na Dunaju dostojno slovensko središče, ki naj bi obsegalo cerkev ter potrebne prostore za kulturno in vzgojno delo. Pri tem mu tudi naš list želi veliko uspehov in božjega blagoslova.

Dve novi župni cerkvi v Trstu

V preteklem oktobru je tržaški nadškof msgr. Santin posvetil dve novi župni cerkvi: 7. oktobra v čast sv. Mateju v kraju Zindis pri Miljah, 14. oktobra pa v ulici Marconi v Trstu v čast sv. Tereziji.

G. nadškof je tudi objavil dekret, s katerim določa, da bodo s prihodnjim letom pripuščeni k birni samo otroci od petega razreda dalje.

LISTNICA UPRAVE

Naročnikom, ki so zaostali z naročnino, smo v teh dneh že drugič poslali opomin. Mnogi nam dolgujejo še za lansko leto in nekateri celo za leto 1971. Da bi bili vsaj toliko prijazni in list odpovedali!

Nobena uprava lista bi ne imela z naročniki toliko potrpljenja kot naša. Za vse italijanske časopise in revije moramo že sedaj plačati naročnino za prihodnje leto.

Stroški in tiskarni se večajo iz dneva v dan; s prihodnjim letom se bodo ti stroški skoro podvojili, ker se je papir silno podražil. Naj naročniki upoštevajo naše težave in zaostalo naročnino čimprej poravnajo. Trdno računamo, da bodo to storili in nam ostali še nadalje zvesti.

★

V ponedeljek 5. novembra bo v Društvu slovenskih izobražencev predavala gospodična Ivanka Furlan o svoji poti po Egiptu. Predavanje, ki ga spremljajo skioptične slike, bo v mali dvorani Slovenske prosvete v Donizettijevi ulici 3, I. nadstropje, ob 20.30.

V nedeljo 4. novembra ob 17. uri bo v kino dvorani v Bazovici Proslava kmečkih puntov s sledečim sporedom: nastop ansambla Kondor, recitacije domačih prosvetarjev, predstava igre Franca Jeze »Poslednji pogovor« v izvedbi Slovenskega odra.

BARAGOV DOM V RICMANJIH

vabi na obisk drame v treh dejanjih

»STILMONDSKI ŽUPAN«

v izvedbi dramskega oddeska katoliškega kulturnega društva »Hrast« iz Doberdoba, ki bo na zahvalno nedeljo 4. novembra ob 17. uri. — Obiskovalcem bosta na ogled še dve razstavi: kmečkih puntov ter stariških domačih predmetov in župnijske zbirke cerkvenih umetnin.

★

LJUBLJANSKA TV

Sporod ob 4. do 10. novembra 1973

Nedelja: 8.55 Skrivnosti morja. 9.45 Ptujski festival. 11.00 Otroška matineja. 17.50 Moda za vas. 18.05 Rio Grande - film.

Ponedeljek: 17.50 Čiribu. 18.25 Enciklopedija živali. 20.35 Študent Andrej in soba - TV drama. 21.40 Po sledih napredka.

Torek: 17.45 Vohljaveček in Puhica. 18.25 Dixieland iz Prage. 19.20 Trgi in arabska središča. 20.35 Mi med seboj. 21.35 »Sam med volkovi«.

Sreda: 17.45 Otroci naše šole. 18.40 Arhitektura in družba. 20.35 Andrej Rubljev. 22.15 Nogomet Dinamo (Dresden): Bayern (München).

Četrtek: 17.40 Matiček se ženi. 18.25 Shadost - film. 20.40 Četrtekovi razgledi. 21.30 Mladost na stopnicah.

Petek: 17.40 Veseli tobogan: Gornji Petrovci. 18.50 Pet minut za boljši jezik. 19.05 400 let slovenske glasbe. 20.35 Tom Jones - film.

Sobota: 13.00 Tenis. 16.15 Nogomet: Varadar: Zelezničar. 18.15 Dakari. 20.30 Skopje '73 - festival. 21.45 Colditz - film.

OB 50-LETNICI GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Goriška Mohorjeva družba gleda s ponosom na svojo polstoletno dejavnost in na zlahtne sadove, ki jih je poklonila slovenskemu ljudstvu na Primorskem. V 50 letih svojega verskega in kulturnega poslanstva je izdala v skupni nakladi kar 1.274.700 izvodov mohorjev, kar pomeni zares bogato kulturno žetev.

Pri tem moramo upoštevati, da je Mohorjeva delovala v skrajno neugodnih zgodovinskih razmerah: v dobi fašističnega nasilja, v obdobju zadnje vojne in burne povojne borbe za razmejitev, v času korenitih sprememb vsega javnega življenja.

Bilo je razmeroma malo let, ko je mogla Goriška Mohorjeva resnično svobodno delovati. V času največjega fašističnega pritiska (1933, 1934, 1935 in 1936) je bila prisiljena izdajati koledarje v skrajnem obsegu ali celo samo kot skromne »zapisnike«. Za tri leta med vojno in eno leto po vojni (1941, 1942, 1943, in 1948) je morala naravnost umolkovati.

Kljub vsemu je Goriška Mohorjeva od svoje ustanovitve do vstopa Italije v vojno (1924-1941) izdala 1.010.500 izvodov mohorjev; od začetka druge vojne do razmejitve Primorske (1941-1947) je izšlo 61.600 mohorjevskih primerkov; od 1949 do 1973 pa 202.600 nadaljnjih izvodov.

Ti skopi statistični podatki kaj zgovorno pričajo, kako zavzeto plodno je vršila GMD svoje duhovno in kulturno poslanstvo med primorskimi ljudmi.

A. H. S.

(10)

Poromali smo v Sveto deželo

Zanimivo se mi je zdelo tudi to, da so ženske ločene od moških z leseno pregrado; večja stran je določena za moške, manjša za ženske, čeprav sem imela vtis, da je bilo žensk več kot moških. Verjetno je tudi pri Judih kot pri nas kristjanih: moški so prvi poklicani v cerkev, a bolj malo hodijo, čejejo pa kljub temu imeti privilegije.

Se to naj omenim, da je ves trg okrog zidu ograjen in da mora vsakdo skozi kontrolo izraelskih vojakov ob vходу na trg. Zenske smo morale odpreti svoje torbice, da bi katera ne nosila bomb s sabo, kajti tudi to se je menda že zgodilo. Zato so vojaki budni.

S trga ob zidu žalovanja smo prišli na tempeljski prostor ali tempeljsko ploščad. Tudi ob vstopu na to ploščad je kontrola.

Tempeljska ploščad je danes ogromen trg, meri 400x500 m. Na tem trgu je na

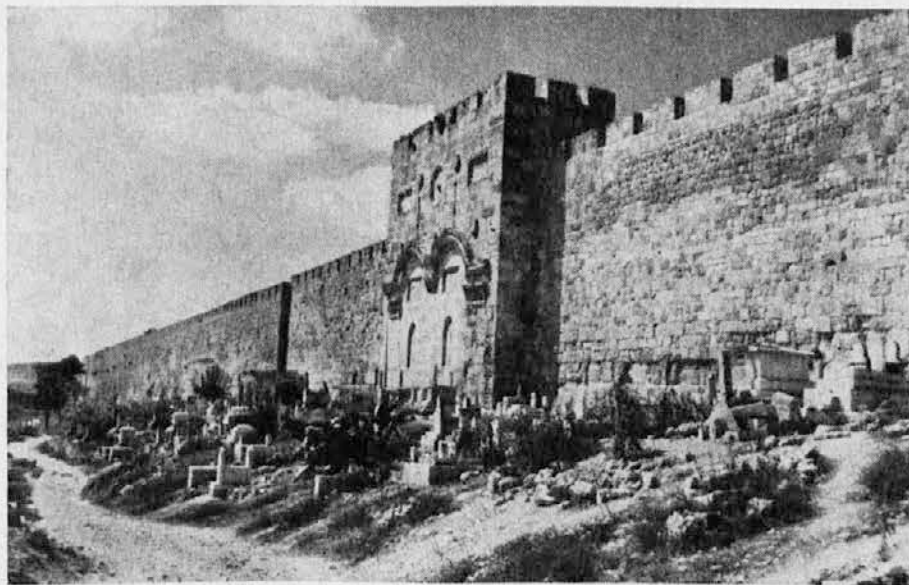
južni strani mošeja Al Aqsa. Znotraj je precej slična starim krščanskim bazilikam in ima pet ladij. Kakor v vseh mošejah so tudi tukaj tla pogrnjena s preprogami. Ko smo šli notri, smo se morali sezuti, kajti musliman sme v mošejo samo bos. Za turista velja isto pravilo. Zenske so si morale gole roke ogrniti s kakim pokrivalom, moški so se morali pokriti.

Ko muslimani zahtevajo tako zadržanje za vstop v njih mošeje, se nihče ne pohujšuje, kadar pa daje naša Cerkev kake predpise o zadržanju v cerkvi, je veliko negodovanja v zapadni javnosti. Ali ni to smešno farizejstvo?

Nekako na sredi tempeljskega trga se dviga mogočna in silno lepa Omarjeva mošeja. Zgrajena je v obliki osmerokotnika in mogočni oporniki nosijo visoko kupolo. Ta je od zunaj najbolj opazna točka v Jeruzalemu, ker je pozlačena in se blešči v soncu.

Zgradili so jo na kraju, kjer je nekoč stal judovski tempelj. Pod kupolo je sredi mošeje gola skala. Izročilo trdi, da je na tej skali Abraham hotel darovati sina Izaka in kralj Melkizedek da je daroval

kruh in vino po Abrahamovi zmagi. Ta skala naj bi tvorila vrh gore Morija, ki jo omenja sv. pismo stare zaveze. Tu naj bi imele svoj začetek vse tri monoteistične vere: judovska, krščanska in muslimanska.

Stari Jeruzalem še vedno obdaja mogočno zidovje, ki ga je leta 1542 dal postaviti sultan Sulejman Veličastni

pripadniki različnih ver v Jeruzalemu. Vsled tega je za mirno sožitje v Jeruzalemu in sploh v Palestini nujno, kar predlaga sv. oče Pavel VI: Na svete kraje naj imajo prost dostop vsi, stari Jeruzalem pa naj ne bo ne izraelski ne arabski, temveč naj bo pod varstvom kake mednarodne ustanove.

Nedaleč od tempeljskega trga stoji cerkev sv. Ane. Imenuje se tako, ker izročilo trdi, da je tam živela sv. Ana in da se je tam rodila Marija Devica. Mi smo cerkev obiskali ne samo zaradi njenih znamenitosti, temveč tudi zato, ker tam gospodinjijo slovenske šolske sestre. Poleg cerkve je namreč francoski zavod belih očetov, kjer vodijo gospodinjstvo naše šolske sestre. Sedaj so v zavodu tri sestre, ki so nas z velikim veseljem sprejele in napojile s svežo vodo in sadnimi sokovi. Zadnji dan so nam obisk vrnilo v našem hospicu in smo z njimi preživeli lep večer. Hvaležne so za vsak obisk iz domovine in posebno še za »Katoliški glas«, ki ga redno dobivajo. Zato je prav, da se jih tukaj posebej spomnim.

(Se nadaljuje)

Iz delovanja SDZ v Gorici

Ves zadnji čas je za politično življenje na Goriškem precej zahteven in zato je delo političnih strank zelo aktivno. Tudi Slovenska demokratska zveza stalno zasleduje in na vseh ravneh zagovarja probleme, ki še posebej zadevajo slovensko prebivalstvo goriške pokrajine. Tako je zlasti prisotna pri političnih pogajanjih med strankami leve sredine za rešitev krize v pokrajinski upravi, ki je nastala po odstopu socialističnega odbornika. Na medstrankarskih pogajanjih se predstavniki SDZ vedno zavzemajo zlasti za takojšnjo rešitev odprtih vprašanj slovenske manjšine na pokrajinski ravni, zlasti v zvezi z vprašanji naše zaščite, jezikovnih pravic in obrambo pred razlaščenjem. SDZ zahteva tudi bolj kvalificirano prisotnost na pokrajinski ravni in je zato ne zadovoljuje odsotnost iz pokrajinskega odbora.

Tudi na občinski ravni se SDZ poteguje za doseg vseh tistih postavk, ki izhajajo že iz dogovorov leve sredine iz leta 1970 in posebej zanimajo slovensko manjšino. Tu naj zlasti omenimo dvojezičnost in dvojezične napise, konzulto za slovensko manjšino, obrambo pred prisilnim razlaščenjem, mestno toponomastiko (pri tem naj zabeležimo poimenovanje ene ulice po Antonu Gregorčiču) in gradnjo šolskih poslopij za slovenske šole. Prav v tem okviru se je tudi v soboto 20. oktobra vršil sestanek s prebivalci Standreža, da se prepreči nadaljnje razlaščenje naše zemlje.

SDZ je bila tudi prisotna pri srečanju z ministrom za dežele senatorjem Torosom, ko je bil na obisku v Gorici. Njeni občinski kot pokrajinski zastopniki so imeli priložnost seznaniti ministra s perečimi problemi slovenske manjšine na Goriškem. Predstavniki SDZ pa je bil že prej skupno z delegacijo Slovenske skupnosti pri istem ministru v Trstu na razgovoru o svojih slovenskih vprašanjih.

Zadnje dni je vodstvo SDZ posredovalo pri deželni odboru za ustanovitev avto-busne zveze Vrh-Gorica, ki jo posebno pogrešajo tamkajšnji prebivalci zaradi šolskih oz. delovnih razlogov.

Spomnili so se naših žrtev v Gonarsu

Zveza slovenske katoliške prosvete ter Slovenska demokratska zveza v Gorici sta se preteklo nedeljo 28. oktobra poklonili slovenskim žrtvam zadnje svetovne vojne, ki počivajo na pokopališču v Gonarsu. Obenem s temi žrtvami so se navzoči spomnili tudi vseh drugih naših ljudi, ki so kjer koli postali žrtev človeškega sovraštva v zadnji svetovni vojni. Na pokopališču se je zbralo kar lepo število. Predvsem so bili med njimi člani moškega zbora Rupa-Peč ter mešanega pevskega zbora iz Steverjana.

Spominski obred je začel moški zbor, ki je zapel pesem »Vigred se povrne«. Predsednik Zveze dr. K. Humar je nato navzočim spomnil, čemu so se tamkaj zbrali, nakar je p. Ciril, prvi taboriščni kaplan v Gonarsu leta 1942, opravil molitve za rajne. Za zaključek je moški zbor zapel še eno pesem, mešani pa dve.

Trenutno so na pokopališču v Gonarsu v teku velika preuređitvena dela; med njimi je v gradnji tudi mavzolej slovenskim žrtvam, ki ga gradi jugoslovanska vlada.

Občni zbor prosvetnega društva »F. B. Sedej« v Steverjanu

V soboto 20. oktobra je bil v Steverjanu občni zbor tamkajšnjega prosvetnega društva. Dosedanja predsednica prof. Helena Knez je po uvodnih pozdravih podala podrobno poročilo o splošni problematiki, ki zadeva kulturno življenje v vasi in o nekaterih bistvenih problemih, ki so prav v zadnji dveletni dobi pobilje zanimali društvo.

V poročilih tajnika Edvarda Hledeta in kulturnega referenta Ivana Maraža je bilo zaznati mladostni zagon, ki veje v tem društvu na področju kulturnega delovanja. V zadnjem dveletnem obdobju je bilo kar 28 raznih prireditev in predstav; obnovljen je bil mešani zbor, »Steverski vestnik« je redno izhajal, čeprav je list tako z organizacijskega kakor z gospodarskega vidika nemajhno breme, ki stalno teži društveni odbor. Seveda je in ostaja največja števerska manifestacija zamejski festival narodnozabavne glasbe, ki presega ne samo števerski ali goriški okvir in se uvršča med uspele slovenske manifestacije nasploh.

V poročilu blagajničarke Ide Komjanc smo lahko razbrali težave, ki so enake pri

vseh društvih: stalni deficit. Nadalje so poročali: Aleš Pintar o pevskem zboru, Lojze Hlede o ansamblu, Simon Komjanc o športu. Poročal je seveda tudi gospodar Lojze Maraž.

Na volitvah je bil za novega predsednika izvoljen Aleš Pintar, odbor pa je več ali manj ostal isti. Pristopila sta še Roby Beretta in Dušan Škorjanc kot nova člana.

Občni zbor je v imenu Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici, katere delavni član je društvo, pozdravil predsednik dr. Kazimir Humar. V imenu občinske uprave pa je spregovoril odbornik Ciril Terpin.

V diskusiji, ki je sledila, je učiteljica Ada Černic priporočala, naj mladina in zlasti društveni odbor posveti večjo pažnjo župnijskemu domu. Domači župnik Anton Prinčič je dal novemu odboru nekaj izbranih misli na pot, Marjan Terpin pa se je dotaknil nekaterih perečih problemov, kot so odseki, ki pešajo: dramski, športni, skavti in podobno.

Občni zbor se je zaključil z zavestjo, da društvo, kljub objektivnim težavam, v katerih deluje, uspešno izvaja svoje poslanstvo; zato je mladina, ki se v njem žrtvuje, lahko ponosna, da njeni napor in žrtve nikakor niso zaman.

Novi odbor si je na prvi seji zastavil nalogo pomagati naši slovenski mladini s tem, da bodo v spodnjih prostorih župnijskega doma uredili čitalnico, kjer naj bi mladi segali po slovenskih časopisih in revijah. TM

Še en odmev na žabniško srečanje

Letošnji študijski dnevi goriških študentov konec avgusta v Žabnici so vzbudili precejšnje zanimanje bodisi zaradi aktualne tematike bodisi zaradi osebnosti glavnega predavatelja profesorja p. Vladimirja Truhlarja SJ.

Zal ni bilo o tem srečanju še priobčeno nobeno stvarno poročilo. Le eden od udeležencev, B. S., je napisal na lastno pobudo v Katoliškem glasu 13. septembra letos vtise z žabniških dni. Kot odmev na te vtise je Katoliški glas dne 4. oktobra priobčil z masnimi črkami članek Truhlarjevega redovnega sobrata dr. Bogumila Remca z značilnim naslovom: »Je res vernost slovenskega ljudstva psevdomistična?«

Ni me sram priznati, da so me predpostavke, izvajanja in udarniški slog Remčevega članka neprijetno prizadeli. Kot odgovoren za žabniško srečanje prosim urednike, da priobčijo pojasnilo, ki ga dolgujem, da zadostim tako resnici in pravičnosti.

Vesel sem, da je prijatelj B. S. napisal svoje vtise iz Žabnic. Pri tem pa bi rad opozoril, da ne smemo vtisov, ki so tako osebno pogojeni z vsem življenjem in željami mladega fanta, vzeti kot registrirano poročilo predavateljevih besed in izvajanj. Niti ne smemo mlademu človeku, ki ni strokovni teolog, preveč zameriti, ako pri poudarjanju nekaterih vrednot, ki so mu življenjskega pomena, zagreši v ostalem manjšo ali večjo netočnost.

Ne čudim se, da so utegnili B. S.-ovi vtisi vzbuditi pri nekaterih kak pomislek. Menim pa, da sta imela bodisi p. Remec bodisi uredništvo Katoliškega glasa stvarno možnost, da preverita pri drugih konkretnih virih kot so kakšni osebni vtisi pristnost Truhlarjevih besed in izvajanj. Zakaj se ni p. Remec osebno seznanil pri sobratu p. Truhlarju, ki je bil oktobra v Sloveniji, kako je s stvarjo? Morda bi to lahko storili njegovi redovni predstojniki, katerim bi moral baje p. Remec pokazati sestavek za objavo.

Vsekakor kot neposredna priča lahko odločno zanikam, da bi bil prof. Truhlar bodisi v predavanjih bodisi v osebnih razgovorih označil vernost slovenskega ljudstva za psevdomistično in slovensko Cerkev za triumfalistično-folklorno obarvano zunanost. Niti ni bilo govora v Žabnicah o kakih statistikah in odstotkih slovenske vernosti.

Menim pa, da ima p. Truhlar, kot odraščal in razgledan kristjan pravico izraziti svoje osebno mnenje o pretekli zgodovini slovenske Cerkev in slovenske družbe ter nakazati nekatere uvide in prijeme, ki slo-nijo na vsemem izkustvu in v povezanosti verujočih v ožje pristno krščansko skupino (to so lahko tudi družine) kot primerno izhodišče za kakovostno rast krščanskega občestva na Slovenskem. Versko izkustvo

Pri Slovencih v Avstraliji

Neutrudni svetovni popotnik Vinko Zaletel nas je spet razveselil s svojim prihodom. S seboj je prinesel vrsto barvnih diapozitivov, s katerimi nam je približal življenje naših rojakov v Avstraliji, posebnosti in zanimivosti te prostrane celine ter nas seznanil z razmerami, v katerih odrasča novi slovensko-avstralski rod. Iz vsega predavanja je bilo čutiti, koliknega pomena je za slovenskega izseljenca prisotnost slovenskega duhovnika in kako si želi naš človek srečanj, na katerih se slovensko govori, poje in moli.

G. Vinko Zaletel je svoje skioptično predavanje podal kot že običajno trikrat: najprej v nedeljo 28. oktobra popoldne v Katoliškem domu v Gorici, nato isti večer v župnijski dvorani v Standrežu in še naslednji dan zvečer v Steverjanu. Povsod je imel obilo hvaležnih poslušalcev, ki si ob njegovem povratku na Koroško želijo, da jih kmalu zopet obišče, saj je njegov prihod vedno združen z velikim duhovnim užitkom.

Koncert narodnozabavne glasbe v Steverjanu

Pri nagrajevanju zmagovalcev petega športnega tedna v Steverjanu bo v nedeljo 11. novembra nastopil »Planinski inštrumentalni kvintet« iz Radomelj z enournim koncertom v župnijskem domu. Koncert se bo začel ob 16.30 (po popoldanskem blagoslovu). »Planinski inštrumentalni kvintet« je nastopil na letošnjem festivalu narodnozabavne glasbe v Steverjanu in dobil nagrado za najboljšo izvedbo. Ta odlični ansambel so prireditelji povabili prav na zahvalno nedeljo, ker je navadno ta dan vsako leto v Steverjanu kakšna prireditev. Vsi prijatelji poskočne glasbe prisrčno vabljeni!

pa — po Truhlarjevem prepričanju — ne zanika, temveč predpostavlja vero, ki raste iz ontološke zedinjenja s Kristusom po milosti božji.

Se to moram povedati, da je vel iz Truhlarjevih besed precejšen optimizem glede bodočnosti slovenske Cerkev.

Kot zaključek naj omenim, da je prof. Truhlar povedal o osebni tragiki Theilharda De Chardina le to, kar je bilo priobčeno v 4. letošnji številki Znamenaja. O tem sestavku velja povedati, da je bil priobčen z vednostjo in privoljenjem samega vrhovnega jezuitskega predstojnika p. Arrupeja. Prepričan, da nas osvobaja le resnica, ki jo preveva ljubezen, prav lepo pozdravljam.

Oskar Simčič, Rim

Med trnjem in osatom

Dvojezične table - na Kranjskem!

Taka je spominska plošča slavnemu čebelarstvu učitelju Janši, ki so jo pred kratkim odkrili v Breznici na Gorenjskem, kjer je bil še v »dobri stari« Avstriji, v času c. kr. vlade Marije Terezije slavni čebelar doma. Jezika sta »naravno« slovenski in nemški.

Sicer je vsem znano, da so ob nemškem vdoru leta 1941 sprejemali v Radovljici na Gorenjskem nemško vojsko s cvetjem, ali da je bil npr. sedaj znani partizanski pisatelj Tone Svetina z Bleda pod nemško okupacijo vodja blejskega Hitler-Jugenda, toda nihče ne bi pričakoval, da se bodo tudi na področju spominske kulture vračali k »dobri stari« nemščini, kadar jim cirilica ne bo več dišala. Nemški Korošci se bodo tega gotovo razveselili in mogoče primaknejo še kakšen turistični dinar.

Ker je tudi Prešeren živel še v stari Avstriji in napisal celo kako nemško pesmico, se ne bi čudili, ako bi tudi njegova spomenika v Kranju in Ljubljani opremili dvojezično. Zdi se, da »demokratični centralizem« v Sloveniji postaja le nekoliko preveč demokratičen in da samoupravni tovariši premalo upravljajo.

Širite »Katoliški glas«

Za novi oltar v Bazovici: Matilda Križmančič 10.000; Josipina Mahnič 10.000; Ema Grčič 5.000; Marija Kale iz Gropade 1.000; v spomin pok. Angele Mužina: Kristina Kale iz Gropade 2.000, Marija Marc 20.000, Angela Križmančič 1.000, Marta in Sander Mužina 20.000; Marija Križmančič in Zora Križmančič iz Gropade 10.000; N. N. iz Bazovice 10.000; Antonija Guštin iz Padrič 5.000; Marina Babič 10.000; Tona Grčič 10.000; Pino Purič 10.000; Herman Križman 10.000; Silvestra Ražem 1.500 lir.

OBVESTILA

Zvišanje pokojnin civilnih invalidov

Državna ustanova za civilne invalide in pohabljenca LANMC je dosegla sporazum z vlado glede povišanja invalidskih pokojnin. Pokojnine prizadetim se bodo tako zvišale od sedanjih 18.000 na 24.850 lir za popolne invalide in od 18.000 na 22.000 lir za delne invalide. Invalidi naše dežele prejmejo še 10.000 poviška in 13. pokojnino.

★

Mladinski dramski odsek PD »Standrež« bo uprizoril v nedeljo 11. novembra v društvenih prostorih mladinsko glasbeno komedijo v treh delih »Plešči osliček«.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega »A. M. Slomšek« v Trstu sporoča, da bo tudi letos dopolnilni tečaj za absolvente učiteljskega tečaja daje možnost vpisa na vse fakultete italijanskih univerz. Trajal bo od 19. novembra 1973 do 15. junija 1974. Zaključni kolokvij bo od 1. do 19. septembra 1974. Potrebne informacije daje ravnateljstvo.

Maša za cerkveno edinost bo v Marijinem domu v ul. Risorta 3 v Trstu v ponedeljek 5. novembra ob 18.30. Sledil bo v dvorani prikaz barvnih diapozitivov o našem letošnjem ekumenskem romanju po Bolgariji.

DAROVI

Ob srečnem doživljanju zlate poroke darujeta prof. Hubert in njegova žena Marija Močnik po 10.000 lir za Zavod sv. Družine in za Alojzijeve.

Namesto cvetja na grob pok. Zore Dovan-Talandini so darovali za Zavod sv. Družine v Gorici: Joško Pangos in Mira Brajnik Pangos 10.000, Ivanka Žvanut 10.000, Gita in Lori 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: N. N. 1.500 lir.

Za Katoliški dom: F. B. 5.000 lir.

Za Sentyakobsko kulturno društvo v Trstu: ob poroki Lorenzutti-Palmin družina Lorenzutti 20.000; Sentyakobčanka 5.000; Santina Driussi 5.000; razni 12.000; Pina Merlini 5.000; Edi in Lidija Godnik 10.000; M. V. 10.000; Livij Valenčič 3.000; ob poroki Glavič-Mikulius družina Glavič 20.000 in Glavičevi sorodniki 20.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: namesto cvetja na grob Angele Mužina daruje Zofka Križmančič iz Gropade 1.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Vinko Križmančič iz New Yorka 25 dol.; žena Zofija 2.000; Ema Križmančič 5.000; Marija Marc 5.000; Tennis Club Triestino ob blagoslovitvi pokritega igrišča na Padričah 20.000 lir.

Za ogrevanje cerkve v Bazovici: Josipina Mahnič 10.000 lir.

ZAHVALA

Dne 26. oktobra je v starosti 65 let v Gospodu zaspal

France Kamenšek

Vsem, ki so se ga na kakršen koli način spomnili, ga obiskovali v bolnici, zanj molili in nam bili blizu ob težki izgubi, se iskreno zahvaljujem. Poseben Bog plačaj msgr. dr. R. Klincu za tolažilne besede krščanskega upanja kakor tudi ostalim duhovnikom in vsem, ki so se pogreba udeležili.

Zena Olga in sorodniki

Gorica, 30. oktobra 1973

Naročnikom v vednost in razumevanje

Stalni in nezadržni porast cen v Italiji je zadel tudi papirniško in tiskarsko stroko. To čuti seveda tudi naš list. Stroški so se zadnje čase skoro podvojili. Brez primerne dviga naročnine bi bili prisliljeni list ukiniti, kar bi gotovo večini naročnikov in bralcev ne bilo všeč. Edina rešitev je povečanje naročnine. Za Italijo bo zato od 1. januarja 1974 naročnina 4.000 lir, posamezna številka 100 lir, za inozemstvo 5.000 lir ali 8,5 USA dolarjev. Vse, ki bodo s tem prizadeti, prosimo za blagohotno razumevanje. Res ne gre drugače. Obenem prosimo tiste, ki darujejo v razne dobre namene, naj se od časa do časa spomnijo tudi našega lista in prispevajo v njegov tiskovni sklad.

★

SS gledališče v Trstu javlja, da bo v torek 6. novembra gostovalo ob 15.30 v Kulturnem domu mladinsko gledališče iz Ljubljane z igr. N. Minoli-Herbert Grimm »Vilincček z lune«. V četrtek 8. novembra pa bo ob 16. uri SS gledališče uprizorilo igr. A. B. Čehova »Češnjev vrt« za red J.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod ob 4. do 10. novembra 1973

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Pesmi prve svetovne vojne. 11.15 Mladinski oder: »Petnajstletni kapitan«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Nepozabne melodije. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 16.00 Sport in glasba. 17.00 »Missa«. Rad. drama. 18.00 Nedeljski koncert. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Glas in orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Medigra za pihala. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Milko Cebulec. 19.20 Za najmlajše. 20.35 G. Verdi: »Don Carlos«. Opera.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncert. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.00 Za vašo knjižno polico. 21.45 Nokturno za vas.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Slovensko ljudsko glasbeno izročilo. 19.10 Božanska komedija. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Tast po silo«. Veseloigra.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Boris Pangerc: »Martinjevec«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Prosvetno društvo »Danica« z Vrha. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Nepozabni večeri«. Kriminalka. 21.30 Vaše popevke.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

49.

svetovni dan varčevanja

31. oktober 1973

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

Tržaška Kreditna Banka

S. p. a.

Vse bančne storitve in usluge - Vloge na hranilne knjižice in tekoče račune - Zbiranje prihrankov za otroke (TKB hranilki) - Neprekinjena blagajna - Varnostne skrinjice - Krediti na tekočih računih - Kratkoročna menična posojila - Petletna posojila na stvarna jamstva - Menjalnica - Izstavljanje bančnih dovoljenj za uvoz-izvoz

TRST, ul. F. Filzi 10

Telefon: 38101/38045